

LITT OM EN 10-BLOKK AV NK 103

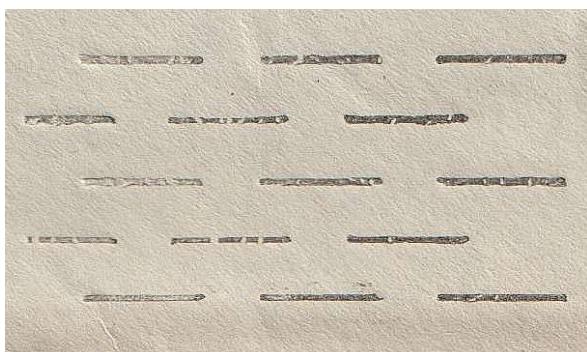
av
Tore Haga

I løpet av mitt samlerliv har jeg nå og da tatt være på brukte frimerkeenheter i blokker og stribor som tilfeldigvis er kommet i min vei. Noen med flotte stempelavtrykk, andre med nokså sjabre avtrykk. En blokk med begge deler viste seg plutselig interessant da jeg en vinterdag ryddet i ett av mine album og der kom over en 10-blokk av NK 103:

Som det fremgår, er der tre temmelig grøttete og ufullstendige avtrykk av et Kristiania pakkepoststempel, trolig datert 15.IV.19. Det er i hvert fall datoens i rundstempelavtrykket til høyre. Da er spørsmålet: Hvorfor har blokken både pakkepoststempel og rundstempel? Tja, det kunne jo være at blokken var klebet på f.eks. et følgebrev og skulle annulleres med pakkeavdelingens maskinstempel, men at dette delvis mislyktes, og at man så grep et håndstempel og klasket løs på den delen som forsatt ikke var annullert.

Et utsnitt som viser bare delen med rundstempelen, bekrefter at det er et maskinstempel med bro. Strekene på sidene tyder på mellommromsornamentet av denne typen:

I Kjell Åge Johansens bok finner jeg bare én oppføring som stemmer med dette, nemlig i brevavdelingen, en som han har benevnt type 4 C, som er det eneste av Kristianias bro-maskinstempler som har én åpen stjerne og måneden i romertall. Blokken har nå fått plass i min brostempelsamling.

Det er besynderlig at disse to stempeltypene skulle finnes på samme blokk. Kan det være at pakkeavdelingen hadde ett av brevavdelingens maskinstempler på lån? En annen mulighet er at denne blokken ikke har sittet på et følgebrev, men kanskje på en konvolutt som var til behandling i brevavdelingen. Jeg har sett mange tilfeller hvor man p.g.a. mangefull maskinstempling gjerne grep til et reservestempel og fikk utbedret mangelen. Nokså usannsynlig er det at brevavdelingen hadde et pakkestempel liggende som reservestempel, og jeg heller mer til teorien om lån av maskin. Annulert ble i alle fall resten av blokken, men du verden for et heslig syn! Jeg vil likevel bevare blokken som et paradoksal klenodium.

Her skal vi se på ett enkelt av disse frimerkene. Det er forstørret såpass mye at det ikke er noe problem å se det som enten er en uregistrert variant eller en trykktifeldighet: Et tydelig brudd i posthornet til høyre over store 0. Jeg har studert merket i godt lys og kraftig lupe og kan ikke se noen slitasje eller tynnhet på for- eller baksiden. NK regner opp noen varianter, bl.a. brudd i posthornet under store 0, som også avbildes (og det var et puslete brudd i forhold til dette). Da spørs det om det er mulig å få bekreftet mакen brudd i overskuelig fremtid, men jeg tåler å leve i uvissitet om dette.

I alle fall har jeg hatt stor moro av å finne ut såpass at det kunne bli en artikkel av det. Gamle ting en ikke har hatt fremme på minst 20 år, kan sannelig overraske.

Kilder:

- Johansen, Kjell Åge: Poststeder i Christiania Kristiania Oslo 1647 – 2018.
- Norgeskatalogen 2022.
- Egen samling.